

การทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อป้องกัน
การถอดท่อช่วยหายใจโดยไม่ได้วางแผน

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2551

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

การทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อป้องกันการถอดท่อช่วยหายใจโดยไม่ได้วางแผน (LITERATURE REVIEW RELATED TO NURSING PRACTICE FOR PREVENTION OF UNPLANNED EXTUBATION)

สุวารี สารธารณ์ 4837029 RAAN/M

พย.ม. (การพยาบาลผู้ใหญ่)

คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์: สุปรีดา มั่นคง, Ph. D. (Nursing)

อรสา พันธุ์ภักดี, พย. ค. (การพยาบาล)

บทคัดย่อ

การถอดท่อช่วยหายใจโดยไม่ได้วางแผน (Unplanned Extubation: UE) เป็นเหตุการณ์ที่พบได้ในหอผู้ป่วยหนัก และอันตรายต่อชีวิตผู้ป่วย มีปัจจัยหลายประการ ผลที่ตามมาภายหลัง UE ได้แก่ การบาดเจ็บที่หลอดลม การใส่ท่อช่วยหายใจซ้ำซึ่งสัมพันธ์กับการติดเชื้อที่ปอดและมีอัตราการตายที่สูงขึ้น ดังนั้นการป้องกันการเกิด UE จึงเป็นส่วนสำคัญ

การศึกษานี้เพื่อทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับปัจจัยเสี่ยงต่อ UE และการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อป้องกัน UE โดยสืบค้นจากฐานข้อมูล ใด่งานวิจัย 23 เรื่องและบทความ 5 เรื่อง ผลการศึกษาพบปัจจัยที่เกี่ยวกับ UE 2 ด้านคือ 1) ปัจจัยด้านผู้ป่วย ได้แก่ ภาวะกระสับกระส่าย ปัจจัยร่วมกับภาวะกระสับกระส่าย การใส่ท่อทางปาก การใส่ท่อช่วยหายใจยาวนาน และมีประวัติเคยเกิด UE 2) ปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่ผู้ดูแล ได้แก่ ความรู้และทักษะการดูแลผู้ป่วยไม่เพียงพอ กิจกรรมการดูแลที่เสี่ยงต่อการเกิด UE เช่น การพลิกตะแคงตัว การเปลี่ยนเทปปิดครึ่งท่อช่วยหายใจ การทำหัตถการ การเคลื่อนย้ายผู้ป่วย เป็นต้น ส่วนการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อป้องกัน UE ประกอบด้วย 1) การประเมินผู้ป่วยกลุ่มเสี่ยงต่อ UE 2) การปฏิบัติการพยาบาลเพื่อป้องกัน UE 3) การให้ความรู้และเพิ่มทักษะแก่เจ้าหน้าที่ผู้ดูแลเพื่อช่วยลดและป้องกัน UE ผลการศึกษานี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการสร้างแนวปฏิบัติทางคลินิกและควรมีการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ ทดลองปฏิบัติก่อนนำสู่การปฏิบัติจริงในคลินิก

คำสำคัญ: การถอดท่อช่วยหายใจโดยไม่ได้วางแผน / การดึงท่อช่วยหายใจ / การถอดท่อช่วยหายใจโดยอุบัติเหตุ / แนวปฏิบัติและการถอดท่อช่วยหายใจโดยไม่ได้วางแผน

164 หน้า

**LITERATURE REVIEW RELATED TO NURSING PRACTICE FOR
PREVENTION OF UNPLANNED EXTUBATION**

SUWAREE SARA-APORN 4837029 RAAN/M

M.N.S. (ADULT OF NURSING)

THEMATIC PAPER ADVISORS: SUPREEDA MONKONG, Ph.D. (Nursing)
ORASA PANPAKDEE, M.S. (Nursing), Ph.D.**ABSTRACT**

Unplanned Extubation, UE, is a frequent event in the intensive care unit, and it can be life-threatening. Factors contributing to this event are various. The consequences of UE are bronchial injury, reintubation, which is related to aspirated pneumonia, and increasing mortality rate. Therefore, the prevention of UE is very important.

This study aims to review literature related to risk factors of unplanned extubation and nursing practice for prevention of unplanned extubation. Literatures were searched using as electronic database. The results revealed 23 relevant research studies and 5 articles. Findings found that risk factors related to UE is two parts. First were patient factors including agitation and factors related to agitation, oral intubation, prolong intubation or delayed weaning, and UE experience. Second were health care provider factors including lack of knowledge and lack of skills. The UE may occur during nursing procedures, such as, changing a patient position, re-taping endotracheal tube, bed bath, suctioning, nursing procedure, and patient transport etc. Therefore, there are several nursing practices for UE prevention: 1) assessing the high risk to patients of unplanned extubation, 2) increasing effective nursing practices that prevent UE and 3) increasing knowledge and skills of health care providers in order to prevent or decrease incidence of UE. This result could be used as guidelines for practice and needs to be validated by experts and tried out before use in clinical settings.

**KEY WORDS: UNPLANNED EXTUBATION / SELF EXTUBATION /
ACCIDENTAL EXTUBATION / GUIDELINES AND
UNPLANNED EXTUBATION**

164 pp.